

Agrivaknet kijkt over de grenzen van sectoren

Henriëtte Rozendaal, Wilma Wolters

Twee verwante sectoren verder met elkaar laten samenwerken, en leren van een compleet andere sector; twee doelen die Agrivaknet afgelopen maanden realiseerde. Er waren masterclasses voor de melkveehouderij en de kalverhouderij, en erfbetreders in de varkenshouderij kregen een kijkje in de keuken van een tomatenkweker.

De masterclasses voor erfbetreders uit de melkveehouderij en de kalverhouderij vonden plaats op twee kalverbedrijven in Geldermalsen en Nijkerk en werden goed bezocht, met in totaal 45 deelnemers. Agrivaknet organiseerde de masterclasses in samenwerking met kennismakelaar Henriëtte Rozendaal. Mogelijk nieuwe regelgeving in

de vorm van de 28 dagenregeling werd besproken: vanaf 1 januari mogen uit Duitsland alleen kalveren met een minimale leeftijd van 28 dagen worden geëxporteerd. Dierenarts Niels Geurts van DAP Thewi en melkveehouder en kalverhouder Bertus Morren zien dat 'de 28 dagenkalveren' de nodige aanpassingen vergt op het bedrijf, wat voor de veehouder en de adviseurs een hele uitdaging is. Zo dient er extra aandacht te zijn voor het klimaat en de voerovergangen om het antibioticagebruik te verminderen en het resultaat te verbeteren. Vooral een goede afstemming van het voerbeleid van het oudere kalf, zowel bij binnenkomst als rond het loslaten en het spenen, kan vaak beter. Data van een tweetal gesloten rosé-bedrijven, waarbij de eerste groepen kalveren met een minimale opzetleeftijd van 28 dagen geslacht waren, lieten een hoger geslachtsgewicht, minder uitval en een hogere groei per dag zien vergeleken met Duitse kalveren die opgezet waren in 2022. De dierdagdoseringen waren niet afgenomen. Morren adviseerde voor de beste overgang het kalf dagelijks maximaal 6 à 7 liter melk te geven op het melkveebedrijf. Ook ziet hij het liefst gehakseld stro als ruwvoer, liever dan mais, hooi of kuilgras. Gehakseld stro krijgen kalveren op de kalverhouderij allemaal. Hij zou dit rantsoen aanvullen met een eenvoudige en vooral smakelijke brok.

Andere huisvesting

Tijdens de rondleiding op het kalverbedrijf van de familie van Hamersveld was te zien dat de kalveren in groepen worden opgestart met speenbakken. Dit gebeurt meer op bedrijven waar de kalveren op een leeftijd van 28 dagen aankomen. In de Duitse melkveehouderij houden ze sinds januari 2023 de kalveren langer aan, met daarnaast verplicht meer oppervlakte voor de kalveren. Martin Westerbeek van Schrijver Stalinrichting en Topcalf: "Dit was op veel bedrijven een hoofdpijndossier. Maar nu komen er veranderingen in huisvestingssystemen en is de aankoop van melktaxi's flink toegenomen."

Daarnaast zou het volgens Westerbeek de twee sectoren helpen als ze betrouwbare informatie hebben over de start van het kalf zoals geboortegewicht, groei per dag en de gezondheidsstatus.

Plezier van zwaardere kalveren

John Achterstraat, onderzoeker bij Van Drie, gaf de laatste lezing. Vooral de pens gezond houden is en blijft een enorme uitdaging, zegt hij. Hij denkt dat we op termijn plezier krijgen van de 28 dagenregeling. "Als kalveren op het melkveebedrijf goed zijn gegroeid en gevoerd, zijn ze zwaarder en hebben daardoor meer weerstand." Conclusie van de masterclasses was dat het belangrijk is dat de communicatie tussen de sectoren verbetert waardoor de overgang van de kalveren van melkveehouderij naar de vleeskalverhouder nog beter verloopt. De masterclasses waren hier een goede aanzet toe.

Varkens en tomaten

De stuurgroep varkens organiseerde op 12 oktober een bijeenkomst waarbij er buiten de grenzen van deze sector werd gekeken. Frank Haanschoten, voorzitter van de stuurgroep varkens van Agrivaknet: "We waren op bezoek bij Vereijken Kwekerijen, die ons vertelde over hun tomaten." Vereijken staat in nauw contact met retailers en heeft daardoor goed in beeld hoe de markt zich ontwikkelt. De kweker levert jaarrond een speciaal tomaatje in een eigen verpakking aan Albert Heijn. Hij past zijn teeltplan daarop aan en houdt onder andere rekening met het groeiseizoen en zet meer op in periodes dat de plant minder goed groeit, om zo te zorgen dat hij altijd het gevraagde product kan leveren. Haanschoten: "In de varkenshouderij werken we niet zo. We leveren misschien aan een keten, maar de gemiddelde varkenshouder weet bijvoorbeeld niet welke kwaliteit het vlees van zijn dieren heeft. Daar kunnen we nog iets leren."

Kwaliteit varken lastiger

De presentatie van Gé Backus, directeur bij Connecting Agri and Food, sloot hierbij aan. "De productie van tomaten is volledig gecontroleerd en geklimatiseerd. Dat is in de varkenshouderij maar beperkt het geval. Al zie ik dat ook de

varkenshouderij sensortechnologie en data oppakt, en dat beide sectoren ongeveer gelijk opgaan met de inzet van artificiële intelligentie waaronder Chat-GPT."

Volgens Backus is aandacht voor de kwaliteit van het product en het proces in de varkenshouderij lastiger dan in de tomaten. "De varkensketen is langer. Dat maakt de aansluiting van de varkenshouder op de markt moeilijker. Om het maar even plat te zeggen: de haken moeten vol. Dat leidt tot een strijd om het varken. En dus is er minder aandacht voor de fase daarna: de retail en foodservice. Het systeem maakt dat er minder vragedreven vanuit retail wordt geproduceerd dan in de tomatensector." Daarnaast is de productie van varkensvlees uitdagender dan die van tomaten, constateert Backus, omdat de varkenshouder meer beperkingen in de productie kent. "Het varken is geen ding, maar een levend wezen. Dus vanuit dierenwelzijn worden er ook eisen aan het proces gesteld."

Verbetering met hele keten

Als de varkenshouderij wil werken aan de productkwaliteit, moet dat in de hele keten, verticaal, op elkaar afgestemd worden, betoogt Backus. "Genetica, voer, de varkenshouder, de slachter en retail moeten daar afspraken over maken en meer van elkaar weten." Haanschoten ziet kansen voor een betere marktbenadering. Het viel hem op dat Vereijken één retailer per land heeft, om zo onderscheidend te blijven en een uniek product te leveren. Het specificeren van de productie spreekt hem aan. "We zouden bewuster kunnen kiezen voor welke markt we produceren, de Aziatische, Nederlandse of misschien de regionale markt. En dan voor die markt je product meer specificeren." Ook maaltijdboxen boeien Haanschoten. "Kant-en-klaarmaaltijden, waar alle producten die je nodig hebt vers in zitten, zijn grote groeiers op dit moment. Kunnen we daar als varkenshouders iets mee?"

Agenda

Hoe kan de pluimveehouderij omgaan met de CO₂-voetafdruk?

De stuurgroep pluimvee organiseert een bijeenkomst over welke factoren, naast voer, invloed hebben op de CO₂-voetafdruk.

Datum: 28 november 2023
Tijd: 13.00 – 17.00 uur
Locatie: Hendrix Genetics, Spoorstraat 68, 5831 CK Boxmeer, in de middag Scan-Air in Haps
Kosten: € 60,- voor leden, € 85,- voor niet-leden (ex. btw)

Masterclass Vaccinatie management voor de legpluimveehouderij

Agrivaknet en Dineke Rietveld organiseren deze masterclass waarmee je een stevige vaktechnische basis legt op het gebied van gezondheid en vaccinatie.

Datum: 7 december 2023
Tijd: 10.00 – 17.00 uur
Locatie: MSD, Boxmeer
Kosten: € 495,- voor leden, € 549,- voor niet-leden (ex. btw)

Meer informatie: www.agrivaknet.nl

Over grenzen kijken

Melkveehouders en kalverhouders zoeken meer verbinding.
Foto: Henriëtte Rozendaal

"Kant-en-klaarmaaltijden zijn groeiers. Kunnen varkenshouders daar iets mee?"